

UDENRIGSMINISTERIET

Tech ambassadørens indledende bemærkninger til det tekniske møde med Folketingets Digitaliseringsudvalg torsdag den 8. februar 2024 vedrørende teknologisk diplomati i Udenrigsministeriet

Tak til udenrigsministeren. Tak til Digitaliseringsudvalget for invitationen til at komme i dag.

Dato:
8. februar 2024
Sagsnummer:
24/08452

I 2017 oprettede Danmark et tech diplomati. Med direkte diplomatisk dialog med ledende tech-industri. Første land i verden. I dag står vi ikke alene. Mange lande har udpeget særlige ambassadører til at dække tech- og cyberområdet. Særligt i Europa og Vesten. Men også i stigende grad i andre dele af verden.

At teknologi former, forandrer og udfordrer samfund, politik og industrier er ikke nyt. Trykpressen, telegrafan, atombomben, internettet.

Men de seneste to årtier har teknologiudviklingen taget fart. Hvad distancerer den nuværende periode i sammenligning med tidligere industrielle revolution, er 1) hastigheden, 2) omfanget og 3) aktørerne.

- 1) Hastigheden: det tog knap to årtier for Meta at opnå sin enorme globale anvendelse og indflydelse. Knap et år fra ChatGPT blev lanceret til stor set alle verdens lande har måtte forholde sig til teknologien på den ene eller anden måde
- 2) Omfanget: Teknologi er allestedsnærværende og griber ind i hinande. Kombinationen af endnu større computere, mere avancerede algoritmer og bioteknologi skaber grobund for teknologiske nybrud der når langt bredere ud, og kræver en ny måde at forstå og tilgå teknologien på.
- 3) Aktørerne: 50 år siden var teknologiske landvindinger ofte drevet af offentlige investeringer. Kennedy's moonshot. Danmarks store offentlige investeringer i vindenergi for tre årtier siden. I dag primært drevet af virksomheder med enorm størrelse og investeringer, og forankret i jurisdiktion uden for EU. Forandrer dynamikken ift. incitamenten for ny innovation og driver i stort omfang vores kritisk digitale infrastruktur.

Verden oplever teknologiske nybrud som aldrig før til gavn for velstand, sundhed og klima. Men samtidig lever vi i en ny geopolitisk virkelighed. Der er krig i Europa og det internationale system er under pres. For teknologi betyder det

at vi må forsøge at skabe internationale normer, samarbejde og standarder i en verden farvet af usikkerhed, uforudsigelighed, sårbarheder og nye trusler. Hvor teknologien både skaber muligheder, men også har sine skyggesider. Tænk bare på udviklingen inden for kunstig intelligens.

Nye kritiske teknologier anses for at være nøglen til fremtidens sikkerhed, vækst og indflydelse. I dag er Europa ikke globalt ledende. Det er USA, tæt forfulgt af Kina. Hvem kommer først med en funktionel kvantecomputer? Hvem tager det næste kvantespring inden for kunstig intelligens, mikrochips eller avanceret bioteknologi?

Det er derfor nye og kritiske teknologier er rykket ind i kernen af udenrigspolitikken. Private tech-virksomheder vi indtil for få år siden ikke havde diplomatiske relationer til er centrale for udvikling af fremtidens teknologi. Og dermed indirekte på nationers muligheder i en verden i forandring.

EU har vedtaget en række helt centrale lovgivninger for at sikre en ansvarlig teknologisk udvikling. Og for at gøre op med den enorme asymmetri der er mellem store tech-virksomheder og lande. Virksomhederne er 10 skridt foran og har

hidtil uset magt over afgørende funktioner i samfundet. Og har i knap to årtier opereret med få hvis ingen begrænsninger. Men der er også brug for diplomatisk dialog.

Med tech diplomatiet har vi udbygget den globale diplomatiske dialog. Involveret nye magtfulde aktører i samtalen om at tage ansvar. Særligt tech-industrien. Men også civilsamfundsorganisationer og akademia. Alle der er med til at forme den digitale fremtid.

Danmarks innovative tilgang til diplomati har givet os en unik indflydelse og mulighed for at præge det globale teknologiske diplomati. Hvor vi sammen med partnere verden over har skabt markante resultater:

Danmarks tech-diplomati har stået stod i spidsen for arbejdet med etableringen af **digitalt diplomati i EU**. Resultatet er i dag et stærkere EU i internationale tech-spørgsmål, i FN og i kritisk dialog med industrien. Seneste med åbningen af en EU-delegation i Silicon Valley og udpegning af en digital ambassadør.

På dansk foranledning har **NATO** øget sit fokus på nye teknologiers betydning for Alliancens sikkerhed. Det har afledt en række strategiske drøftelser i NATO om ny teknologi med dansk deltagelse. Det har også banet vejen for etableringen af et NATO kvanteacceleratorprogram – DIANA – i Danmark.

Tech for Democracy-initiativet var et danskledet initiativ, der blev lanceret op til USA's første demokratitopmøde i 2021 og kulminerede med det 2. demokratitopmøde i 2023. Initiativet samlede mere end 200 partnere fra regeringer, tech-industri og civilsamfund i et ambitiøst samarbejde om, at teknologi skal styrke demokrati og menneskerettigheder fremfor at underminere dem. Initiativet har bidraget til at forstærke et tæt transatlantisk samarbejde om tech-dagsordenen og søsat mere end 10 off-private partnerskaber med fokus på at øge troværdig information online, inkludere civilsamfund i FNs processer via virtuelle værktøjer og arbejdet for at hindre kønsbaseret online had og vold.

Danmark har også været drivende i at øge informations- og erfaringsudveksling med tech-industrien om **cybertruslen og desinformation** med inddragelse af danske myndigheder og ligesindede lande. Det har mundet ud i en række konkrete arbejdsprojekter og nye partnerskaber.

Tech diplomatiet er også aktivt til stede i FN og andre **multilaterale organisationer**. Særligt fokus på internettets fremtid – at sikre det internet vi kender i dag. At beskytte menneskerettigheder i den digitale tidsalder. Ligestilling. Og bidrage til en ansvarlig global udvikling af kunstig intelligens.

Vi involverer os stadig tættere i udviklingsdagsordenen. G20. I ligeværdige partnerskaber med lande uden for Europa og Vesten. Som et af verdens mest digitaliserede lande er Danmark et levende eksempel på, at digitalisering og teknologi kan understøtte både velstand, velfærd og samfundsudvikling.

Det har også været vigtigt gennem vores tilstedeværelse i Silicon Valley at bidrage til **regeringens samlede indsatser** for at ansvarliggøre tech-giganterne. Både i forbindelse med den tidligere regerings hvidbog om tech-giganter, samt nuværende arbejde med digitaliseringsstrategi, kvantestrategi, strategisk arbejde med kunstig intelligens samt regeringens tech-gigant ekspertgruppe.

Tech-diplomatiet fejrer snart 7 års fødselsdag.

Udenrigstjenestens historie strækker sig over mere end 250 år. Derfor fortsat en ”ung” indsats. Behov for at tilpasse sig såvel verdens udvikling, som teknologiens forandringer.

Men Danmark har meget at tilbyde. Måske et af verdens bedste eksempler på at digitalisering og ny teknologi kan positivt forandre samfund. Kan skabe bedre offentlige services, bidrage til de store velfærdsreformer, effektivisere i den private industri og anvendes på en ansvarlig, kløgtig og balanceret måde. Danskerne er blandt de mest digitale, men tør stille kritiske spørgsmål til udviklingen. Kritiske forbrugere, som udfordrer når teknologien ikke lever op til etik og værdier. Som i al andet udenrigspolitik, er kernen i tech diplomatiet at tage de danske erfaringer og perspektiver med ud i verden. For at bidrage til globale løsninger der lever op til menneskerettighederne. For at bidrage til, at den digitale kløft globalt mindskes. Og for at sikre teknologiens muligheder forbliver netop det – muligheder, frem for begrænsninger af den enkelte menneske og samfunds muligheder, frihed og fremtid.

Som udenrigsministeren fortalte. Vi ser frem til næste kapitel. En ny strategi for det teknologiske diplomati, hvor vi fortsætter kritisk og konstruktiv dialog med tech-industrien. Styrker vores indsats i EU og globalt. Og sætter fokus på vigtigheden af ansvarlige globale rammer for morgendagens teknologier, særligt kvante og kunstig intelligens.

Nu vil jeg give plads for udvalgets spørgsmål. Ser frem til samtalen.